

Kommunstyrelsens plan för intern kontroll

2022

18

2021KS705

Kommunstyrelsen

Datum
2021-12-06

Diarienummer
2021KS705 003

Kommunstyrelsens plan för intern kontroll 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar *Kommunstyrelsens plan för intern kontroll 2022*.

Sammanfattning av ärendet

Enligt reglementet för intern kontroll, antaget av kommunfullmäktige den 17 december 2018, § 213, ska kommunstyrelsen årligen upprätta en plan för intern kontroll.

Förvaltningen har genomfört en riskanalys där risker bedömts och värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. Befintliga åtgärder samt tillkommande åtgärder för att hantera, undanröja eller förebygga riskerna har kartlagts. Utifrån riskanalysen har ett antal riskområden valts ut att vara föremål för intern kontroll, det vill säga en kontroll av att åtgärderna för att hantera, undanröja eller förebygga risker, fungerar som avsett. I plan för intern kontroll föreslås kommunstyrelsen sex riskområden att kontrollera under 2022.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse den 6 december 2021
- Kommunstyrelsens plan för intern kontroll 2022

Ärendet

Bakgrund

I reglementet för intern kontroll, som antogs av kommunfullmäktige den 17 december 2018, § 213, beskrivs att kommunstyrelsen och välfärdsnämnden med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att verksamheten

- bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- följer lagar, styrdokument och beslut
- arbetar mot de mål som fastställts
- har en tillförlitlig finansiell rapportering
- rapporterar betydelsefull information
- åtgärdar brister och tar lärdom av misstag
- har ett gott omdöme och en god kultur.

Kommunens nämnder tar i enlighet med reglementet årligen fram en plan för intern kontroll. Planen utarbetas genom att förvaltningen genomför riskanalyser på sektors- och förvaltningsgemensam nivå. Att arbeta med åtgärder utifrån riskanalysen är en viktig del i verksamhetsplaneringen. Den interna kontrollen består i att följa upp de åtgärder som görs för att hantera, undanröja och förebygga risker och kontrollera att arbetet sker på ett korrekt sätt samt att rutiner fungerar.

Det är alltså viktigt att särskilja de två delarna; riskanalysen som är åtgärdsfokuserad och planen för intern kontroll som handlar om revision av existerande och genomförda åtgärder för att hantera risker.

Riskanalys

Förvaltningen har genomfört en gemensam riskanalys genom att respektive sektor och stödfunktion genomfört en workshop där ledningsgrupper har dokumenterat sin riskmiljö utifrån både gemensamma och enskilda verksamhetsprocesser.

En prioritering av riskerna har därefter gjorts utifrån sannolikhet och konsekvens för att tydliggöra bilden av de risker som är mest aktuella att hantera. Befintliga åtgärder samt tillkommande åtgärder för att hantera, undanröja eller förebygga riskerna har kartlagts.

De risker som anses vara kommunövergripande till sin karaktär, det vill säga risker som flera sektorer måste hjälpas åt för att hantera och de risker som anses vara så pass kritiska att de måste hanteras gemensamt och på övergripande nivå, kom därefter att ligga till grund för en förvaltningsövergripande analys.

Liksom ledningsgrupperna på sektorsnivå genomförde även förvaltningsledningen en workshop i syfte att ta fram och prioritera de mest kritiska riskerna för kommunen.

I riskanalysen framkom nio riskområden som de med högst riskvärde, det vill säga de risker som skulle få störst konsekvens om de inträffade och/eller har högst sannolikhet att inträffa. Ett högt riskvärde är därmed inte liktydigt med att området idag är ett problem. Det innebär dock att det är viktigt att åtgärder, rutiner etc för att hantera, undanröja eller förebygga att risken faller ut, finns på plats och fungerar som avsett.

Följande riskområden har framkommit som de viktigaste ur ett förvaltningsövergripande perspektiv:

- Hot och otillbörlig påverkan
- Informationssäkerhet
- Omvärldsbevakning
- Kompetensförsörjning
- Digitalisering
- Inköp och upphandling
- Entreprenörer och konsulter
- Lagefterlevnad
- Barns delaktighet och inflytande

Det finns riktlinjer, arbetssätt och rutiner inom samtliga ovanstående riskområden för att hantera, förebygga eller undanröja riskerna. Bedömningen är att dessa

åtgärder kan förstärkas och vidareutvecklas, i vissa fall behöver även helt nya åtgärder vidtas. Arbetet med att genom åtgärder hantera dessa och sektorernas egna riskområden beskrivs i sektorsplanerna som tas fram av respektive sektor och stödfunktion.

Plan för intern kontroll

Förvaltningen har utgått från ovan nämnda riskanalys och gjort en bedömning av vilka riskområden som anses som mest angelägna att granska närmare genom intern kontroll. Det är inte samtliga av de nio ovan nämnda riskområdena som blir föremål för intern kontroll, detta utifrån en bedömning av de åtgärder som finns på plats eller ska införas. Det tillkommer även två sektorsspecifika riskområden som blir föremål för intern kontroll.

Förvaltningen föreslår att följande riskområden granskas genom kontrollåtgärder under 2022.

1. Hot och otillbörlig påverkan
2. Kompetensförsörjning
3. Informationssäkerhet
4. Inköp och upphandling
5. Taxor och avgifter
6. IT-säkerhet

Förvaltningen föreslår att de fyra översta riskerna ingår i så väl kommunstyrelsens som välfärdsnämndens respektive plan för intern kontroll i och med att förvaltningens samtliga verksamhetsområden berörs av riskerna.

Se den bilagda planen (Kommunstyrelsens plan för intern kontroll 2022) för mer information om vad riskområdena innebär.

Om planen antas kommer respektive ansvarig chef att planera och genomföra kontroller för att granska respektive riskområde. I de fall brister upptäcks kommer verksamheterna få i uppdrag att ta fram och implementera åtgärder för att hantera riskerna. En uppföljning av planen för intern kontroll presenteras i samband med kommunstyrelsens verksamhetsberättelse för 2022.

Peter Lönn
Kommundirektör

Birgitta Flärdh
Utvecklingschef

Kommunstyrelsens plan för intern kontroll

2022

Den 6 december 2021

Intern kontroll

En god intern kontroll är en viktig faktor för att säkerställa att verksamheten och den finansiella rapporteringen fungerar på ett tillfredsställande sätt. Enligt det av kommunfullmäktige antagna reglementet för intern kontroll ska kommunens nämnder årligen upprätta en plan för områden som ska granskas under året för att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att verksamheten

- bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt
- följer lagar, styrdokument och beslut
- arbetar mot de mål som fastställts
- har en tillförlitlig finansiell rapportering
- rapporterar betydelsefull information
- åtgärdar brister och tar lärdom av misstag
- har ett gott omdöme och en god kultur.

Förvaltningen har genomfört en riskanalys där sannolikhet och väsentlighet har bedömts av rådande riskmiljö, både på sektorsnivå och förvaltningsövergripande nivå. Utifrån denna riskanalys har följande plan för intern kontroll tagits fram.

Planen kommer följas upp av kommunstyrelsen i samband med årsbokslut för 2022.

Riskområde	Riskbeskrivning	Befintliga arbetsätt och rutiner för att hantera/minska risken	Kontroll	Ansvarig för genomförande
Hot och otillbörlig påverkan.	Medarbetare fattar felaktiga myndighetsbeslut på grund av hot eller otillbörlig påverkan.	<p>Kommunen har en handlingsplan för hot och våld och enligt den ska åtgärdsplaner tas fram av ansvarig chef. Arbetsplatser med risk för hot och våld ska ha särskilda rutiner för hur situationer ska hanteras. Det sker även fackligt samarbete i frågan.</p> <p>Utbildning för politiker sker inför varje mandatperiod. En digital utbildning för förvaltningen kommer starta i början av 2022 om att arbeta i en politisk styrd organisation.</p> <p>Kommunstyrelsen har gett förvaltningen i uppdrag att redogöra för hur man arbetar för att förebygga, hindra, upptäcka och anmäla hot och hat som kan påverka personal och/eller beslutsfattande, vilket stöd som finns för personal som eventuellt utsätts samt hur förvaltningen samarbetar med de fackliga organisationerna och skyddsombuden kring dessa frågor.</p>	Uppföljning av att rutiner för hot och våld är kända, ändamålsenliga och upplevs som tillräckliga av medarbetare inom myndighetsutövning.	Personalchef.
Kompetensförsörjning.	Risk för att förvaltningen saknar kompetens på grund av frånvaro, svårigheter att rekrytera och behålla personal.	Kompetensförsörjningsplaner tas fram och det finns ett proaktivt arbete med arbetsgivarvarumärket. Arbete sker också med kompetensutvecklingsmöjligheter och med resursfördelning. Inom vissa områden sker samverkan exempelvis med GR-kommunerna.	Översyn av hur väl kompetensförsörjningsplanen fungerar som verktyg.	Personalchef.
Informations-säkerhet.	Risk att fysisk och elektronisk information inte hanteras eller skyddas på ett korrekt sätt.	Det finns stöd och rutiner för personuppgiftsincidenter. Det sker en kartläggning av incidenter och en arbetsgrupp har startat för att få fram ett verksamhetsstöd kring lagtolkning och lagefterlevnad. Nanoutbildningar har skett under 2021 inom området.	Uppföljning av medarbetares kännedom av nuvarande rutiner gällande personuppgiftsincidenter.	Utvecklingschef.

Riskområde	Riskbeskrivning	Befintliga arbetsätt och rutiner för att hantera/minska risken	Kontroll	Ansvarig för genomförande
Inköp och upphandling.	Risk för bristande kompetens inom inköp och upphandling.	Stöd från upphandlingsfunktionen och kommunens rutiner. Ett arbete har påbörjats med införandet av kategoristyrning. Uppföljning sker i samband med plan för intern kontroll 2021.	Uppföljning av beställares kompetens och kunskap. Jämförelse med uppföljning från 2021.	Upphandlingschef.
Taxor och avgifter.	Kommunen tar inte betalt enligt beslutade taxor och avgifter.	Kommunens verksamheter har rutiner för hanteringen av taxor och avgifter.	Stickprov av att taxor och avgifter tolkas likvärdigt inom sektorn för samhällsbyggnad.	Sektorschef för samhällsbyggnad.
IT-säkerhet.	Risk för bristande IT-säkerhet, vilket kan medföra driftstörning, dataläckage och dataförlust.	IT-funktionen beaktar IT-säkerhet i samband med implementering av nya verksamhetssystem. Ett arbete har gjorts av att sätta behörighetsstrukturer och kontrollera hur rättigheter delas ut.	Översyn av hur de nuvarande rutinerna och IT-miljön fungerar i samband med implementering av plattformar och verktyg.	IT-chef.